

◆ ST. OLAV ◆

Nr. 20

Oslo, den 16. mai 1935.

47. årg.

Redaktør: Mgr. Irgens. Medarbeidere: mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland.

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontor eller direkte, skriftlig i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften.

„St. Olav“'s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743 Redaktøren privat 14161 Redaksjonssekretæren privat 10695 — „St. Olav“'s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 I, åpent torsdage fra 10—2 og 4—7. Lørdager fra 10—4. Utbetalinger kun mandag kl. 3—4.

INNHOLD: Gud signe vårt dyre fedreland — Angela — Opdragelse til frihet — Kong Georg V og katolisismen — Innsamlingslisten — Vår Frue Hospital — Spørsmål og svar — Adda Santi 80 år — Tidsskriftanmeldelse — Dominikanerbasarens trekningsliste — Herhjemme — og derute.

Gud signe vårt dyre fedreland.

«Vær derfor for Herrens skyld
all menneskelig ordning underdanige».
(1. Pet. 2, 13).

På tusener av flaggstenger i nord og syd heises nu snart vårt skjønne norske flagg — og vi synger vår vakre fedrelandssalme: «Gud signe vårt dyre fedreland». Vi istemmer den ute under den blå himmel så vinden bærer den over land og hav og vi istemmer den i kirken foran alteret. Men når disse ord synges på dette hellige sted, da la dem ikke bare være en sang blandt mange andre som vi synger i dagens anledning, men la den være en bønn, som skuer mot himlen: «Gud signe vårt dyre fedreland»! Vi kan nettop som kristne be for vårt jordiske fedreland — og vi vet det av denne søndags, tredje søndag etter påske, epistel, hvor der skrives om kristendommens forhold til staten og folket.

Kirke, stat, folk — tre ord som i denne tid mer enn noengang før over hele verden er gjenstand for den hyppigste og heftigste diskusjon. Og hvorledes er så Kirkens stilling til denne lidenskapelige strid? Spørsmålet er så omfattende at det er umulig å behandle det uttømmende i en søndagsbetraktning — så vi vil derfor bare idag dvele ved Kirkens plikter overfor staten — for senere engang å komme tilbake til statens makt overfor Kirken.

Apostelen Peter formulerte svaret på spørsmålet om Kirkens plikter overfor staten da han sa: «Vær derfor for Herrens skyld all menneskelig

ordning underdanige». Vel er det ikke overensstemmende med moderne rettningslinjer å være «all menneskelig ordning underdanig» — men apostelen føier derfor også til: «— for Herrens skyld!» — d. v. s. han betrakter det som en religiøs forpliktelse.

La oss nu se litt nærmere på denne vår katolske plikt.

Enhver av oss som har dradd igjennom vårt lands store skogstrekninger eller har feredes på høifjellsviddene, vet hva ensomhet er. Det kan selvfølgelig være helsebot i å komme bort fra byenes menneskevrimmel og være alene, men i lengden er ensomhet en forbannelse. Det ligger i vår natur at vi ønsker å gå våre veier sammen med andre. Skaperen sa til det første menneskepar: «Vær fruktbare og mangfoldige og opfyll jorden», — og skaperen har satt dig og mig i en vernende families skjød, midt i et folk.

Når vi taler om dette «vårt folk», da føler vi at det blir varmt inneni oss — og vi behøver ikke å skjule eller skamme oss over disse følelser, ti Gud har selv helliget dette ord «mitt folk». Hvor ofte møter vi det ikke i det gamle Testamente: «Hør mitt folk! — trøst dig mitt folk! — jeg skal føre dig mitt folk! — mitt folk har sviktet mig —!»

I den ovennevnte fedrelandssalme synger vi: «La folket som brødre sammen bo som kristne det kan seg søma». Og disse ord er en ypperlig katolsk bønn. Ti det er Skaperen selv som har gjort oss til medlemmer av et folk, for at vi skal gå livsveien sammen som brødre. En sterk samfølelse

skulde vokse op mellom alle dem som delte et folks ve og vel — som har delt fredens velsignelser og krigens redsler — opgangstider og nødsår — frihet og trelldom — og som kaller de samme fortidsminner for sine og håper på de samme goder i fremtiden.

Det er vår plikt som medlemmer av Kirken, som katolske kristne å styrke denne samhørighetsfølelse. Ikke med ord, men med gjerning.

Derfor handler enhver mot Guds vilje, som oppvigler til kamp mellom samfundsklassene — som sår tvedrakt og puster til den opposisjonsånd som slumrer i oss alle. En som handler slik, kan ikke være en katolsk kristen. Det er nødvendig hvor mange går sammen mot et felles mål at noen må lede og de andre følge. Denne ordning er nødvendig for at de krefter og evner som er i hver enkelt skal få utfolde sig fritt — og det er derfor Skaprens vilje at vi alle skal stå sammen om å bygge den rettsordning op som vi kaller staten. Og derfor er det en religiøs plikt at vi gjør bruk av våre politiske rettigheter til beste for vårt folk — og en religiøs plikt å bøie sig for statens legitime autoritet. Dette har ikke noe å gjøre med tvangsstyre og konservatisme. I og for sig er det likegyldig om statens autoritet har demokratisk eller diktatorisk form. Begge kan gavne eller skade folkets beste og begge kan hjelpe eller motarbeide Guds vilje med vårt folk.

Det var derfor et øieblikk av den største rekkevidde for hele det menneskelige samfund, da Kristus høitidelig stadfestet dette naturens krav: «Gi keiseren hvad keiserens er!» Fariseerne hadde ventet sig noe helt annet. Keiseren var jo folkets fiende hvis herredømme hvilte tungt på dem. Stadig syslet de i all hemmelighet med politiske intriger og deres Messias skulde heise oprørsfanen over den hellige stad. Men Kristus som visste at han skulde bli dømt til døden nettop som oprører, avgjorde allikevel spørsmålet for alle tider: «gi keiseren hvad keiserens er!»

Staten har — om enn ikke uinnskrenket — sine rettigheter, og som katolske kristne er vi forpliktet til å anerkjenne og støtte dens autoritet. Det går som en farsott nu gjennom tiden å ville avskaffe og fornekte alt som heter autoritet. Der finnes store politiske partier som ser som sin hovedoppgave å undergrave autoritetstanken i det hele tatt.

Denne holdning er unasjonalt og ikke-katolsk

og brennemerket både av Kirken og staten. Petrus kjempet for Kirken og pavedømmet med livet som innsats — allikevel kunde han skrive: «vær all menneskelig ordning underdanig for Herrens skyld».

Kristi rike er rike av denne verden, men står allikevel midt oppe i den, og det er dets oppgave å hjelpe til å bygge op en verden som svarer til Guds planer. Vår katolske Kirke har alltid vært rede til medarbeidskap. Dessverre er tallet på de norske katolikker nu i våre dager ikke så stort at vi kan gjøre en betydelig innsats. Men vi kan alltid holde det hellige minne levende: vårt folk kom fra mørket til lyset under vår Kirkes ledelse. Om enn vårt folks gyldne storhetstid var kort som en vår i nord, så blomstret det i ly av vår hellige Kirke som aldri hverken før eller senere.

Hvis vårt folk, vårt hele norske folk, igjen skulde trenge vår hjelp, så vil vi katolske kristne ikke nøle — for Herrens skyld! Derfor synger vi den dag idag:

Guds signe vårt dyre fedreland!

Amen!

(På redaksjonens opfordring har en av våre prester overlatt oss ovenstående Høimessepreken, som han har holdt på 3de søndag efter påske).

ANGELA

Jeg kaller henne Angela — det vakreste navnet jeg vet. Det rummer en verden av renhet, en verden av kjærlighet! Som en lysende engel hun gav mig, en stjerne å følge på jord. Herre, hjelp mig å følge den alltid — Du som er sterk og stor.

Hennes tro, den sterke og rene har tendt en gnist i min sjel. Gud gi at den gnisten må fenge, og fortære mitt syndige selv. Du vet jeg er hård i mitt hjerte, jeg vil nødigg bøie mitt sinn. Jeg er jo så helt uverdigg — men jeg søker dig, Herre min.

Når jeg kneler i bønn i din Kirke, som åpner sin favn for mig, Herre! la nåden din virke, la hjertet mitt fylles av dig. Jeg tror at de bønner må seire, som bæres i tillit frem, Også jeg vil jo da omsider, glad føre seiren hjem.

Jeg kaller henne Angela, det reneste navnet jeg vet. Det sier jo som intet annet — hennes liv det er kjærlighet! Velsign hennes tid hernede! Herre, hun er mig så kjær. Og engang Du vil oss forene hist i din herlighet.

En konvertitt.

Opdragelse til frih

Norge har i den siste tid hatt besøk av to utenlandske foredragsholdere, som begge har følt sig kallet til orientere oss heroppe i sine pedagogiske idéer. Den ene er englenderen Neill — den annen tyskeren Barravalle. Å gå nærmere inn på deres teorier vil kreve for megen plass — dr. Barravalle forfekter dr. Steiners antroposofiske idéer, mens englenderen docerer en lære som ligger hinsides alt som vi i almindelighet pleier å mene med ordet: ideelt — idet han vil forankre barnets tilværelse i dets instinktverden og derved anvises det en farlig for ikke å si ufremkommelig utviklingsvei.

Disse herrer fra pedagogikkens vidtstrakte område har vakt et livlig røre i de interessertes krets på grunn av sine anskuelser om barneopdragelse, skoleundervisning og ungdomsoplysning, men det kan ikke nektes at mange av disse anskuelser, særlig mr. Neills får oss til å ønske at vi ikke levde i «barnets århundre». — d.v.s. at interessen for barnet ikke gav sig dette teoretisk eksperimentale uttrykk som den gjør det nu. Der er tillike likesom intet forhold mellom den glødende nidkjærhet hvormed alle slags systemer forfektes og den fiendtlighet mot selve barnets eksistens som råder grunnen på den annen kant.

Men hvor skal det bli anderledes?

Selve livets bærende idé — religionen — skal jo efter mange pedagogers utsagn helst fjernes fra skolen og det religiøse lys slukkes — besynderlig nok i «oplysningens» navn! Vel sant — det kan være smått stell med selve religionstimenes kvalitet og disse timer kan tilsynelatende gå sporeløst hen. Men det er vel meningen at også disse timer skal være «for livet» og ikke bare bære øieblikkets frukt?

«Religionen ut av skolen!» sier moderne pedagoger — og mener dessverre ofte dermed å si, at religionen bør ligge fjernt fra en lærers personlighet. Religion — religiøs innstilling — betyr i deres øine en svekkelse og denne deres subjektive innstilling ophøier de uten å blunke til å ha objektiv gyldighet.

At dette imidlertid er misvisende er det ikke vanskelig å påpeke — og det kan kanskje være på sin plass å gjøre det i disse uker hvor bølgerne har gått nokså høit om skolespørsmål i det hele tatt. Det kan være på sin plass å minne om Don Bosco og hans livsgjerning som ligger så tett op til vår egen tid og allikevel beviser at den oppdrager, som befester sin personlighet og sitt arbeid i religionen, opnår resultater så overvældende at de ganske øiensynlig har sin rot i det overnaturlige — i Guds direkte medarbeiderskap.

Don Bosco byggesanselige — og oppfatter med ialt ca. døde. Ingen moder på et tilnærmedes selvfølgelig mange detaljarbeid fordi vendt eksperimente Men det blir detaljoversikt over det mer det dennesidige helheten, for det ved net det «foreby punktet i sin pedagog av fysisk straff — aldri kan forbed pedagogiske metode lærerne som han selvdisiplin av. De pedagoger», som i forhold barnet. De må med disse som dere beid og lek, glede et tillitsforhold mellom net med et årvåker selv helt umerkelig muligheten for å gjennomføre dette barnet ikke merker og virke mot sin hensikt en integrerende del rakter og da kan deligvis benytter Don straff går alltid ut avkall på et eller — og selvfølgelig anvendes aldri.

Don Bosco bet «kjærligheten» kjærlighet var unektelig som Berthold Otto Jugend» og Ludvig «Revolution der Ju fleste moderne pedagoger barnet til en slave ter, — av alt det som co dualismen: autor ut men verdet. H like knelgjor lige omt

Gjensidige

Norges eldste livsforsikrings- og livrenteselskap
Stiftet 1847.

hans prinsipper ledede institusjoner gis aldri en ordre, som ikke begrunnes så eleven forstår, at autoritet hviler på innsikt. Derved skapes det tillitsforhold som er all autoritets egentlige vesen — og som umerkelig fører barnet inn i et levende personlig troesforhold til Gud og dermed til et personlig lydighetsforhold mot de av ham innsatte autoriteter på jorden.

Et bemerkelsesverdig trekk i Don Boscos opdragelsesplan er den fullstendige frihet hvad de religiøse plikter angår som hersker i de salesianske institusjoner til tross for — eller snarere på grunn av — det intense religiøse samfundsliv som pleies fremder. Don Bosco forbød således at elevene i de kapper, som hører til hans anstalt, måtte komme til Herrens bord i rad og rekke. De skulde komme som de vilde, så der ikke blev øvet noe press på noen. Han arbeidet med sjelene gjennom den religiøse atmosfære, han omga dem med — ikke gjen-

nem tvang av nogen art. Og resultatet er at, mens så ofte ellers religiøse opdragelsesinstitusjoner med sorg må se at mange av elevene faller helt fra Kirken og til og med fra troen, så snart de slipper ut fra det religiøse tvangsregime de har vært underkastet — så mønstrer de salesianske skoler en stor skare gamle elever blandt Kirkens beste støtter og mest trofaste sønner.

*Når man så endelig tilføier at Don Bosco fremlesket sine elevers selvvirksomhet, selvhjulpethet og ansvarsfølelse og alltid pekte mot Guds kjærlighet som det store mål og den store målestokk, vil det ikke være vanskelig å forstå i hvor høi grad en slik pedagogikk skiller sig ut fra alle de moderne forsøk på å gjøre ungdommen til bare jordbundne vesener. Don Boscos pedagogikk er frihetens apoteose — men riktignok en frihet som ligger like langt fra en Neills tøilesløshet som fra en Baravallas abstraksjoner.

Kong Georg og katolisismen.

«The Universe», det ledende katolske ukeblad i England, inneholdt for 3. mai følgende redaksjonelle artikkel i anledning av kong Georg V.s 25 års jubileum.

Mens i denne uke hele den engelsktalende verden tar det i kongens kroningsjubileum, vil jubileet hos hans katolske undersåtter overalt i det Britiske Imperium vekke følelser av personlig takknemlighet og hengivenhet i en grad som det ikke er blitt nogen britisk konge til del på mange hundre år. Ved et lykkelig sammentreff faller kongens jubileum bare nogen få uker før den dag som av Paven er blitt fastsatt for kanoniseringen av de to største skikkelser blandt engelske martyrer på reformasjonstiden.

Kanoniseringen av to engelskmenn som gav sitt liv til vidnebyrd om Troen er en viktig milepel for den katolske gjenreisning i England. Det faller altså nettop sammen med jubileet for en konge, under hvis regjeringstid så mange spor av den gamle uvilje mot kirken er blitt utslettet.

Da kongen blev kronet for 25 år siden, var det første gang på mange hundre år at eden mot den katolske religion, som Edward VII meget uvillig var blitt nødt til å avlegge, blev sløifet. Nogen få år senere under verdenskrigens larm skred hans regjering til gjenoptagelse av av den diplomatiske forbindelse mellom England og den Hellige Stol. Og ikke lenge efter underskrev kongen den katolske lov, som ophevet næsten alle ugildhetsbestemmelser for katolikkerne.

Men det er ikke alene, ja ikke engang især på grunn av disse spesielle årsaker at britiske katolik-

ker over hele verden vil forenes i innerlig bønn for Hans Majestet og for hans regjerings varighet. I kong Georg ærer og elsker de en mann av store egenskaper og utrettelig plikttroskap, hvis lysende personlige eksempel både i hans offentlige og i hans private liv hever sig til den høieste standard i vår nasjonale tradisjon.

Byrden av offentlige plikter har aldri hvilt så tungt på nogen tidligere konge i England. Den stigende omsorg for staten har stadig vokset siden krigen, som inntraff så tidlig i hans regjeringstid. Det Britiske Rike har vokset umåtelig i størrelse og folkemengde siden kongens tronbestigelse, og forholdet mellom rikets forskjellige deler har stillet stadig større krav til kongen som verdensrikets overhode og centrum, mens de gamle politiske bånd derimot har løst. I denne prosess av vekst og rask utvidelse har det vært en velsignelse for riket å ha hatt en konge som var i så høi grad preget av kristelig dyd.

Overalt hvor det Britiske Rike har utbredt sig er kristendommen gått frem under det britiske flagg. De engelsktalende folk har også i stor utstrekning vært med på å understøtte den katolske tros landevinninger i vår tid.

Den katolske kirke har, nemlig i disse 25 år, vokset over all forventning ikke minst i den nye verden. Canada teller allerede en større katolsk befolkning enn Stor Britannia og Irland tilsammen. Kirkens vekst har vært betydelig ikke bare i Syd-Afrikas, men også i Central-Afrikas umåtelige territorier, hvor det britiske herredømme har vært en garanti for fred og kristen rettferdighet. Australia, som for hundre år siden bare hadde en håndfull misjonsprester, sender nu som representant til kongens ju-

bileum sin annen katolske statsminister. Man finner således en rekke katolske menn blandt de mest fremtredende representanter ved jubileumsfestlighetene både i London og i deres respektive land.

Som katolikker er det oss idag en særlig glede å konstatere at denne raske vekst i katolsk innflytelse er blitt fremmet gjennom den religiøse frihets og den upartiske rettferdighets prinsipper som det Britiske Rike og i særlig grad kongen selv har opprettholdt i våre dager. Det er ikke stort mer enn hundre år siden katolikker fikk adgang til parlamentet. Men ophevelsen av de urettferdige særbestemmelser har skredet jevnt frem, og under kong Edward VII og hans sønn kan vi betrakte lovgivningens partiskhet mot katolikker som forsvunnet.

Mens de gamle anti-katolske restriksjoner i England i så stor utstrekning er blitt ophevet, er det gjennom hele det Britiske Imperium opstått forhold som gjør det lite sannsynlig at de gamle vanskeligheter nogensinde vil gjenopstå. Verdensriket som er blitt decentralisert og hvis forskjellige integrerende deler i stor utstrekning har fått selvstyre, er overalt blitt bygget op av pionerer, blandt hvilke katolikker i flere generasjoner har spillet en avgjørende rolle. Især i de land som nylig har utviklet sig — i Nord-Amerika, Australia og Afrika — har atter og atter katolske misjonærer gått foran, mens kolonistene har fulgt efter. I denne henseende viser det britiske samveldes senere utvikling en slående parallell med den katolske kirkes moderne vekst.

Innen det britiske verdens rike har det vært en bemerkelsesverdig økning av katolske bispedømmer apostoliske vikariater. Ganske nylig utnevnte Paven en Nord-Pols biskop som skulde ha omsorg for de islagte deler av Nord-Canada. Hans umåtelige område er allerede blitt delt. India, Australia og Afrika har fått flere biskoper eftersom den katolske befolkning har tiltatt.

Innsamlingen

til fond for ST. OLAV

—ld.	kr. 2.00
M. V.	» 10.00
Fru Paula Messel	» 10.00
K. L., Kråkenes ved Bergen	» 5.00
W. B., Bergen	» 5.00
«Enn en gang»	» 25.00

Ialt kr. 57.00

Ialt innkommet kr. 10 104.50.

Alle bidrag, selv de minste, mottas med den største takknemlighet.

Vår Frue Hospital, Oslo.

En som nylig har vært patient ved Vor Frue Hospital i Oslo har sendt oss nedenstående interessante beretning om hospitalet fra starten til nu.

Behov for sykehus øker stadig og vårt Rikshospital blir i de senere mere og mere overlesset med syke. Således at der kan gå lengere tid innen at patientene kan mottas.

I de mange tilfeller hvor der kreves en hurtig behandling av de syke må man da søke til andre hospitaler.

Vor Frue hospital i Oslo er således i de senere år blitt meget benyttet av patienter her fra distriktet. Patientene har befunnet sig vel og har i mange tilfeller tatt med sig derfra gode minner for livet.

Det kunde muligens interessere enkelte av bladets lesere å høre litt nærmere om Hospitalet — dets tilblivelse og virke gjennom årene.

Vor Frue Hospital er en selveiende institusjon, der tilhører den internasjonale katolske hospitals- og nonneorden: «St. Josefs congregation» hvis hovedstad er Chambéry i Savoyen i Frankrike.

Ordenen var stiftet allerede før den franske revolusjons tid. Under Robespierres redselsherredømme blev deres kloster — såvelsom så mange andre kristelige institusjoner splittet og sprengt. Priorinnen blev fengslet for senere å henrettes. Der fortelles at hun allerede var bragt op på kjerren som skulde føre henne til skafottet, la der blev ropt «nåde» for henne.

Robespierre var falt og henrettet. Og hans redselsherredømme var forbi.

Efter den tid begynte de adspaltede nonner sitt liv omkring i familiene, for alt klosterliv var ophørt.

Til Norge kom de første søstre av congregationen omkring 1865. De var fire søstre — en var italiensk og de andre var franske. De bodde i de første år på kvisten i den katolske prestegård i Oslo. Byen hadde nemlig hatt katolsk kirke siden 1850-årene.

Da de hadde levd sig noget inn i de norske forhold, begynte de med katolsk menighetsskole og med en syskole. Senere leiet de en tregård, Akersveien 4 av dr. Rasch, og flyttet skolen hit. Samtidig som de begynte med internat for utenbygdsboende skolebarn. Denne gård kjøpte de siden. For senere også å kjøpe tomten hvor hospitalet nu ligger. På denne stod der en større tregård som blev innredet til hospital.

Bakom det nuværende hospital står en liten murgård som blev bygd under den første priorinne — Mor Genovefas — ledelse. Hun var av fransk herkomst. Enkedronning Josefine nedla grunnstenen til huset. Det blev denne priorinnes efterfølger — priorinne (Mère) Mor Humbéline (også fransk) som kom til å lede opførelsen av den store vakre hospitalsbygning av 1896.

Den 12. desember 1883 mottok søstrene sin første patient i den gamle tregård, der var omdannet til hospital. Og det første private hospital i Norge var åpnet.

Der var mange mangler selvfølgelig. Innredningen var primitiv og krevde uforholdsmessig meget arbeide av søstrene. Men søstrene gikk på med tro og nestekjærlighet.

Og vanskelighetene overvandt, og der kom stadig flere og flere patienter som fikk et kjærlig stell og omsorgsfull pleie.

Priorinne Humbeline var en dyktig kvinne som forstod både å lede og å administrere. Hun var ialt knyttet til hospitalet i 27 år.

Hospitalets første læge var dr. Stabell. En gang skulde han ha noen dager fri og reiste vekk fra byen, og visste ikke hvorfra han skulde få sig en vikar. Han gikk ned på Rikshospitalet for å spørre daværende direktør Greve tilråds. Da Greve hørte hvad det gjaldt sa han: «Jeg skal vikariere for Dem». Og spørsmålet var løst. Direktør Greve vikarierte for dr. Stabell under hele hans fravær.

Senere blev kong Oskars livmedicus — dr. Ekeberg — hospitalets overlæge.

Idag benytter forskjellige læger hospitalet til sine patienter. For blott å nevne noen av dem: Dr. Stein F. Holst, dr. Rabe, dr. Kjelland, dr. Kaarstad, nervelæge Lossius m. m. fl.

Efter utvidelsen i 1914 har hospitalet plass til 115 patienter, og har ialt over 50 søstre fordelt på de forskjellige avdelinger og gjøremål. Hertil kommer ennvidere unge sykepleieelever og ekstrahjelp. Hospitalet vidner idag om at dyktighet i ledelse og administrasjon ikke forlot hospitalet ved priorinnen Mor Humbelines bortgang.

De fereste av ordenens søstre er norske. De fleste er tyske. Den nuværende priorinne — Mor Antonia har vært hospitalets priorinne de siste 6—7 år.

Søstrene har en fem-årig lære- og prøvetid innen de optas som nonner (søstre).

Det optas som regel i alderen fra 21—33 år gamle som novicer — d. v. s. elever uten løfte. Når to prøveår er gått avlegger de årlig et løfte, som er bindende for et år ad gangen. Inntil de fem lære- og prøveår er gått. Ennu står det dem helt fritt å forlate congregationen hvis de ønsker. Men hvis de da finner af de fortsette, så avlegger de «Evigheitsløftet» — løftet som gjelder livet ut. Når dette er avlagt er hun en datter av congregationen. Og den siste bro tilbake til verden er brent. Arv som muligens kan tilfalle henne går til congregationen — hvis intet i forveien er forbeholdt til hennes familie. Hun har ingen lønn. Har intet hun kan kalle sitt. Hun tilhører congregationen. Hun har fri fra hun legger sig og til plikten kaller henne. Men så er hun også forsørget for livstid. Som «congregationens datter» nyter hun sine rettigheter uansett sykdom eller hvad som ellers kan inntreffe.

Foruten dette hospital har St. Josefs congregation også hospitaler i fem andre norske byer: Halden, Fredrikstad, Drammen, Porsgrunn og Kristiansand.

Det er et stort resultat disse søstre er nådd til efter disse vel femti års virke. Det er imponerende hvad de har maktet å utføre. Men aller størst er gjerningen i det daglige virke. I trofast stell og omhyggelig og kjærlighetsfull pleie av syke og lidende. Det er kjærligheten til Gud og nesten som er drivkraften.

Ennu lever her søstre som var med å grunnla hospitalet for vel femti år siden. De er gamle i tjenesten, men det er en oplevelse å høre dem fortelle om arbeidet, om vanskelighetene som de har hatt å stri med, har hatt å overvinne. Men enda mere interessant er det å høre dem fortelle om

alle de gleder som de har hatt av sitt virke. Gleder, som har hjulpet dem over motgang og savn.

De takker sin Gud for hvad de har fått evner og krefter til å utføre. Og der hviler en fredfull aftenglans med stråler fra det hinsidige over deres livskveld.

(Fra Indre Smaal. Avis).

Spørsmål og Svar

(Under denne rubrikk vil vår hoitskattede medarbeider, mgr. Kjelstrup i Kristiansand, svare på spørsmål som innendes av våre abonnenter og som kan påregne almen interesse).

I. Pavedømmet og Imperium Romanum.

Spørsmål: Kan man med nogen rett påstå at Pavedømmet har tatt sin verdensomfattende makt i arv fra det gamle romerske keiserrike?

Student.

Svar: Med denne påstand forsøker bl. a. Harnack å gi en forklaring på Pavedømmets seiersgang gjennom århundredene. Den guddommelige kraft i Kirken, som jo er den eneste fyldestgjørende forklaring på Pavedømmets ubøielige livskraft og vidunderlige historie, vil han ikke anerkjenne, og det gjelder da å finne en annen forklaring som harmonerer med hans forutfattede syn på Moderkirken og dens institusjoner som menneskeverk. Også våre hjemlige protestantiske kirkehistorikere har grepet til denne hans forklaring for å slippe å måtte anerkjenne Pavedømmet som Guds verk som «helvedes porte ikke skal få overhånd over» (Matt. 16, 18).

Treffende skriver den schweiziske biskop, dr. Eggers, herom: «Når Harnack lar den romerske kirke tre istedet for det romerske rike og deri ser kilden til Pavedømmets makt og anseelse, da viser denne forestilling sig som et lystig stykke fantasi, når man betrakter den noiere Der-som den katolske Kirke arvet noget fra det styrtede romerske keiserrike, da var det en verden i ruiner og den overmenneskelige opgave å bevare den sammenstyrtede verdens kultur og gjennom opdragelsen av barbariske folkeslag å grunnlegge en ny kultur. Men det falne rike kunde ikke yde noget middel til hjelp, hverken anseelse eller makt. Ikke anseelse. Det vilde neppe ha imponert de omvandrende folkeslag, om Paven hadde presentert sig som efterfølger av den keiser, hvis makt de nettop hadde slått til jorden. Heller ikke makt. Det romerske rike bestod så lenge det hadde dyktige herskere og tapre legioner. Kirken måtte hjelpe sig uten slikt. Makten og anseelsen måtte komme annetsteds fra. At kirkestyrets øverste leder var en dyktig mann var heller ikke det avgjørende. Det har vært tider, hvor den mann som Harnack kaller den romerske keisers arvtager aldeles ikke var sin høie stilling voksen, men blev inn- og avsatt av fyrster og partier. Ethvert annet rike vilde under slike omstendigheter ha gått til-

grunne. Men den katolske kirke bukket ikke under. Den reiste sig av fornedrelsen til større kraftutfoldelse og mere omfattende virksomhet. I den katolske Kirkes historie merker man alltid et eiendommelig misforhold mellem menneskelige krefter og den faktiske kraftutfoldelse. Man behøver bare å tenke på Kirkens mange og svære kamper mot heresiet og de voldsomme sammenstøt med statsmakten — for ikke å tale om de mange onder som innen dens midte truet med farlige kriser. Når den bestandig er gått styrket ut av alle prøvelser og trengsler, da er den eneste tilfredsstillende forklaring den at høiere krefter er virksomme i den katolske Kirke — med andre ord at den ingenlunde bare er menneskeverk».

Dette er biskop dr. Egger's imotegåelse av Harnacks påstand. Vi kan visst være enige om at den er logisk og uimotsigelig.

K. K.

II. Bønn for de døde.

Spørsmål: En luthersk geistlig uttalte nylig i et selskap hvor læren om skjærsilden og bønner for de døde blev drøftet at Luther tillot sine tilhengere å be for de døde. Forholder dette sig så?

Interessert.

Svar: Det er en kjent sak at Luther i mange spørsmål var svært usikker og vaklende. Hvad han den ene dag forkastet kunde han den næste dag forsvare. Således var det f. eks. med hans stilling til botens sakrament o. m. a. Hvad bønner for de døde angår sier han ganske riktig i en bekjennelse av 1528: «Da skriften ikke melder noget herom, holder jeg det ikke for synd å be for de døde, omtrent således: «Kjære Gud, er denne sjel i den tilstand at den kan hjelpes, så vær den nådig» o. s. v. Og når dette er skjedd en eller to ganger, så la det være nok».

Den uklarhet og usikkerhet som preget Luther kommer også tilsyne i de lutherske bekjennelsesskrifter. Den danske lutherske domprost Martensen-Larsen uttalte derfor i et foredrag han for nogen år siden holdt i Bergens domkirke: «Protestantismen har gjort oss så underlig blanke i forhold til våre døde. Her har vi meget å lære av kato-likkene».

K. K.

Fru Adda Santi 80 år.

Det skrives til oss fra Trondheim:

I enkefru Adda Santi har vår misjon et medlem som kan se tilbake og fortelle om vår misjons historie i mange, mange år, fra den tid hun for 58 år siden kom her til landet med sin mann, den kjente gipsmaker Luigi Santi, som har prydet så mange hjem i Trøndelag med sine arbeider og som utførte en del omstøpninger i vår gamle domkirke under arkitekt Christies ledelse. Fru Santi er ennu, tross sin høie alder en type på et arbeidsmenneske, både i åndelig og legemlig henseende og hun bærer alderdommens herjinger med lune smil. Vi ønsker henne igjennem «St. Olav» herved tillykke med hennes 80-årige fødselsdag.

L.

TIDSSKRIFTANMELDELSE.

«Stimmen der Zeit». Månedsskrift for nutidens åndsliv. Innhold av Mai-heftet 1935:

Humanist u. Martyrer. Thomas Morus 1478 bis 1935 (E. Böminghaus). — Arteigenes Christentum (E. Krebs). — Wissenschaft, Weltanschauung, Wahrheit (Joseph de Vries). — Kulturbericht (Jakob Overmans). — Aus der Geisteswelt des Mittelalters (Bernhard Jansen). — Gedanken zur neuesten Papstgeschichte (Joseph Grisar). — Wundersucht u. Wunderflucht (A. Koch). — Anmeldelser av bøker, Tidsspørsmål; Hellige skrifter; Religiøse skrifter; Filosofi; Historie; Sosialvidenskap; Naturvidenskap; Kunst; Skjonlitteratur.

«Stimmen der Zeit» anbefales på det varmeste!

DOMINIKANERBASAREN.

Trekningsliste.

Silke-morgenkjole — nr. 204 — Matilde Sorensen, Vibeggt. 21. — Silke-nattkjole — nr. 86 — Ingeborg Endresen. — Silke-nattkjole — nr. 189 — Madame Øyemark. To blomstervaser — nr. 1 — Monnie Pettersen. To lysestaker — nr. 178 — Rakel Hellum. Barnekjole — nr. 164 — Inger Bruse. Camping-bil — nr. 75 — Bjørg Svenningsen. Budnad fra Valdres — nr. 131 — Fru Chatelain. Billeder av Geijerstam — nr. 222 — Frk Chatelain, Hammerstadgt. Leketoi-serie — nr. 65 — Bjørg Svenningsen — nr. 90 — Gerd Lise Nore. Leketoi-serie nr. 84 — Gerd-Lise Nore, — nr. 52 — Bjørg Svenningsen. Leketoi-serie nr. 15 — Iver Linde Nilssen, Halden, — nr. 61 — Iver Linde Nilssen. Et åklede — nr. 68 — Vår Frue Hospital. Kaffeservise — nr. 158 — fru von der Planitz. Asbjørnsens Eventyr — nr. 245 — Frk. Parr. Solvpokal — nr. 36 Fru Sollie-Aarseth. Messingfat — nr. 38 — Fu Sollie-Aarseth. Ein Pilgergang — nr. 130 — Pastor Bergwitz. Shakespeares verker — nr. 120 — Madame Dormer. Et forgyllt kors — nr. 106 — Fru von der Planitz. Gullarmbånd — nr. 414 — Hr. Carelius. Gullarmbånd — nr. 344 — Hr. Carelius. 6 teskjeer — nr. 175 — Fru Ragnhild Bjørnstad. 1 solvkrømskje — nr. 10 — B. Syou-Kreutz. Classiques français — nr. 66 — Frk Riber, K. N. A.-gården. Is-servise fra Venedig — nr. 576 — kaptein Thorsen, Stavanger. Charles Chaplin — nr. 50 — Elise Eriksen. Kjøkkenchefen med frue — nr. 38 — Jacqueline Laboriaux. Strikket veske — nr. 17 — Ebba Svarstad. En duk — nr. 97 — Fru von der Planitz. En bordløper — nr. 121 — Frk Parr. Tvillingene — nr. 27 — Reidun Lister, Halden, nr. 49 — Mme de Cominnes. Eggekurv — nr. 7 — Fru ministerinne Christophersen. Arbeidspose — nr. 17 — Frk. A. Bachke. To teduker — nr. 3 — Fru Inger Svenningsen — nr. 43 — Fru min. Christophersen. Serviett-serie — nr. 11 — Ragnhild Foss, nr. 11 — Ragnhild Foss. Serviett-serie — nr. 41 — Frk. Hesselberg. Frukfat — nr. 60 — Monnie Pettersen. Likorsett — nr. 122 — Fru Johansen, Kongshavn. Krystall-olmugge — nr. 61 — Fru Sollie-Aarseth. To lysestaker — nr. 118 — Hr. Carelius. Maleri av Leif Dehli — nr. 75 — Fru Konsul Andersen, Fredrikstad. Tebord — nr. 227 — Frk. Lilly Braathen. 3 sofaputer — seria A nr. 85 — Biskop Mangers — nr. 40 — Biskop Mangers — nr. 341 — Frk Haug, Blakstad. 3 sofaputer — serie B, nr. 141 — Pater de Paepe, — nr. 33 — Nora Rustan, — nr. 103 — St. Torfinns Klinik, Hamar. Sovepose — nr. 187 — Madame Dahl, Slemdalsveien. Grubearbeideren — nr. 33 — Agnes Grøn, Bekkelagshøgda. 10 hektoliter koks — nr. 193 — Søster Lily. Brødboks — nr. 276 — Christine, Sverresborg, Bygdøy. 3 kasseroller — nr. 225 — Pater de Paepe. O Lumen av Geijerstam — nr. 137 — Reidun Kongelbekk. Sorensens Kristus-figur — nr. 89 — T. H. Sigvealand. Les merveilles de la France — nr. 18 — Jørgen Fuglesang. En stålampe — nr. 225 — Lilly Braathen. Jean-Leon — nr. 79 — Randi Svendsen, Kjøbenhavn. Edamerost — nr. 145 — Ragnhild Carelius. 3 dukker — nr. 36 — B. Lister, Halden — nr. 85 — fru Ustvedt, Nordstrandshøg-

da, nr. 248 — Pater Cadart. En hatt — nr. 12 — Sigrid Larsen. Som av en kjole — nr. 145 — Fru Bjørkmann. Et portrett — nr. 27 — Frk. Müller. En blomsterkurv, nr. 5 — Mlle Hiis, Haslum. Sørensens skisser — nr. 91 — Mme Madelin, Nancy. En konfekteske — nr. 153 — fru Sollie-Aarseth. Et gullkjede — nr. 105 — fru Emmy Diesen. En kranssekake — nr. 26 — André Oppegård. Marmobyte — nr. 36 — Bankchef Parman. Sigrid Undsets verker — nr. 107 — Ebba Svarstad. Fruktkurv — nr. 275 — Ingeborg Amundsen. Dukken Per og Lisbeth er vunnet av nr. 206.

Herhjemme: —

OSLO. — På anmodning henleder vi oppmerksomheten på at den lille populære bok «Min sjæl hællover Herren» nu også foreligger heftet i et nydelig blått omslag til den billige pris av kr. 1.00. Dens hendige lommeformat gjør den særdeles skikket til daglig bruk og vi har glede og utbytte av å ty til den i en liten ledig stund — for slett ikke å tale om at dens billige pris gjør den til en utsøkt liten oppmerksomhet man kan vise sine katolske venner. Vi medgir den nye utgave vår varmeste anbefaling.

OSLO. — Oppmerksomheten henledes på annonsen fra O. K. Y. dette nummer! Vi skal senere vende tilbake til det gode program, og vil derfor nu nøie oss med å oppfordre så mange som mulig til å reservere søndag d. 26. mai for en hyggelig og morsom kvell hos våre kjekke O. K. Y.er!!!

OSLO. — St. Elisabethsøstrenes kapell i Urtegaten har nylig gjennomgått en grundig oppussing, idet kapellet er blitt beiset i tre farver, med rik stafering i harmonerende norske farver. Det hele gir et varmt og stemningsfullt inntrykk. Arbeidet er utført av malermester Frithjof E. Wasler, som også har forgylt altrenes relieffer. M. N.

— og derute

REGJERINGSJUBILEET I LONDON. — Pave Pius XI har sendt kong Georg V. følgende telegram: «På denne lykkelige dag, da Deres majestet sammen med dronningen feirer sølvjubileet for Deres regjeringstiltredelse over det britiske verdensrike, blandt hvis undersåtter De kan telle millioner av lojale katolikker, sender Vi Dem vår hjerteligste lykkønsking til disse 25 års oplyste og velsignelsesrike styre, og Vi ber at Gud må velsigne Dem og hennes Majestet dronningen med mange lykkelige dager og med glede og hell over Deres arbeid for freden og velferden i Deres rike!» — Til dette har kong Georg svart med følgende telegram: «Dronningen og jeg er dypt rørt over den store vennlighet som Deres Hellighet har vist mot oss ved dette sølvjubileum for vår tonbestigelse og vi takker av ganske hjerte for Deres bønner og gode ønsker!»

MOSKVA. — At religionen ikke tross all forfølgelse er utryddet i Russland, beviser den ortodokse påskefest som overalt hvor der enn finnes en kirke, blev feiret med stor høitidelighet. I de 40 kirker i Moskva som enn holdes åpne, var der hele påskennatt en trengsel av mennesker — og til tider var kirkerommene så sprengt at hundreder måtte vente i regnet utenfor inngangsportene før der var tale om at de kunde slippe inn. Iblant mengden befant sig både menn, kvinner — gamle og unge og mange barn.

SUDAN. — I Sudans utstrakte distrikt lever omkring Lac

Tcehad ca. 600 franske officerer og underofficerer samt en del civile funksjonærer spredt utover et uhyre felt hvor de er anbragt på helt ensomme poster og må undvære all åndelig støtte og alle religiøse høitider. Imidlertid har nu pater de Bèlignay henvendt sig til guvernøren og har tilbudt å overta sjelesorgen for alle disse mennesker — en menneskelig sett meget lite tiltalende oppgave, da han vil komme til å leve sitt liv på en uopphørlig reise. Kobnielstyret har mottatt hans edelmødige tilbud — og pateren har allerede overtatt sin virksomhet.

KOREA. — I Molekai på Korea finnes en koloni som kun består av spedalske. Dens sjelesorger — «fader Pierre» — en høit kultivert og meget musikalsk mann og når man ser ham tror man å se St. Fransiskus, ti også hans øine stråler av en ophøiet kjærlighetsflamme. På tross av alle lægeråd og almindelig skikk og bruk i kolonien, iakttar pater Piere ingen av de forsiktighetsregler som man ellers pleier å foreskrive alle som kommer i berøring med denne forferdelige sykdom. Han sier selv at han har lagt merke til den mismot som griper de stakkels spedalske ved alltid å se sig behandlet som skadedyr og at man kun tør nærme sig dem iført steriliserte klær og utstyrt med masker og gummihansker. Han ferdes derfor helt almindelig imellem dem og ser han en av de syke særlig nedfor unnlater han aldri med å gå hen til ham, legge armene om hans skulder og si ham noen kjærlige og opmuntrende ord. Hans ferd er stille, men han hører allikevel til en av den katolske Kirkes støtter.

ROM. — Etterat pave Pius XI Hvite-søndag i radio hadde holdt sin tale i Lourdes og meddelt den apostoliske velsignelse, overvar han i Peterskirken den høitidelige andakt hvormed jubileumsåret skulde avsluttes. Kardinal Laurenti holdt festtalen hvis emne selvfølgelig var fredstanken. Hele den store kirke var overfylt og til slutt istemte paven som inntil da hadde knelt ved apostelfyrsten Peters grav, Te Deum og meddelte etterpå den apostoliske velsignelse.

ENGLAND. — Salesianerfedrene har kjøpt Blaisdon Hall i grevskapet Cloucester i England med et stort tilliggende jordareal for å åpne en landbruksskole på stedet med tilknyttet skole for alle de håndverk som en jorddyrker bør være hjemme i. De håper med dette tiltak å kunne bekjempe den almindelige flukt fra landet til byen som nu pågår. Undervisningen begynner i september og elevene kan etter sin lyst og sene anlegg velge mellem de forskjellige arbeidsgrener som der undervises i. Men dessuten skal skolen tjene som en slags prøve for de unge menn, som føler kall til å inntre i ordensstanden. Foruten å prøve sig selv religiøst skal de tillike utdanne sig i ett av de mange praktiske gjøremål som Salesianerne har ved siden av ifølge pave Pius XI's ord: «En sann kristen forneker så langt fra det jordiske liv eller svekker sine naturlige ferdigheter, at han tvertom utvikler og øker dem, idet han forbinder dem med det overnaturlige liv, således at det jordiske liv foredles og tilføres en sterk støtte».

Redaktør: Mgr. Irgens.

K. Grønli's Bok- & Akcidenstrykkeri. Telefon 10 877. Oslo.